

Du gjorde det rigtige, hvis du har sparet på svampemidler i år

Af Ghita Cordsen Nielsen,
landskonsulent, Seges

Efter en foreløbig gennemgang af årets landsforsøg med svampebekæmpelse i vinterhvede kan det konstateres, at der i de fleste forsøg ikke er opnået sikre eller rentable merudbytter ved svampebekæmpelse - selv om der selvfølgelig er undtagelser.

Hvis du har sparet på svampemidlerne i vækstsæsonen 2018, har du således gjort det rigtige. Efter den historisk tørre sommer er det nok heller ikke så overraskende.

Ved beregning af netto-merudbytter i landsforsøgene regnes der i år med en hvedepris på 145 kroner pr. hkg. Omkostninger til en delt aksbeskyttelse med i alt omkring 75 pct. dosis beløber sig ved den-

Sagen kort

- Den tørre sommer har resulteret i svage angreb af svampesygdomme.
- I de fleste af årets landsforsøg i vinterhvede er der ikke opnået sikre eller rentable merudbytter for svampebekæmpelse.
- Forsøgene viser, at det er vigtigt at tilpasse indsatsen til smittetrykket.
- Mange af forsøgene er også kasseret grundet tørkepletter, som gør forsøgene usikre. Dermed bliver det faglige udbytte af forsøgene desværre lavere i år.

Ghita Cordsen Nielsen

ne kornpris til ca. fem hkg pr. hektar inklusiv omkostninger til udbringning. Ved højere doser eller flere behandlinger øges omkostningerne selvsagt.

Forsøg ramt af tørke

Det gennemsnitlige brutto-merudbytte for svampebekæmpelse i alle årets landsforsøg er endnu ikke gjort op. Men det bliver nok ikke højere end i 2008, hvor sommeren også var tør, men dog ikke så tør som i år. I 2008 blev der i gennemsnit af alle hvedeforsøg opnået et bruttomerudbytte på 2,5 hkg pr. hektar.

For at sætte det i perspektiv: Det højeste merudbytte i de sidste 20 år er opnået i 2017, hvor bruttomerudbyttet i gennemsnit af alle hvedeforsøg var 17,2 hkg pr. hektar. Forsøgene viser, at det er uhyre vigtigt at tilpas-

se indsatsen til smittetrykket.

Derudover bliver det faglige udbytte af årets forsøg begrænset i forhold til tidligere år. Når de fleste afprøvede løsninger ikke giver sikre merudbytter grundet svage svampeangreb, er det svært at måle forskelle på midlerne og måle potentialet i nye ikke godkendte svampemidler. Det er heller ikke muligt at se eventuelle forskelle på varierende antal behandlinger og doser. Der bliver heller ikke de store forskelle i den optimale svampebehandling i sorter med forskellig modtagelighed.

Forholdsvis mange af årets forsøg er også blevet kasseret grundet tørkepletter, der gør forsøgene meget usikre.

Septoria på faneblad. Betydende angreb af Septoria var et særsyn i den tørre sommer 2018. Foto: Ghita Cordsen Nielsen.

Kig ind i ubehandlet hvede i juni 2018. Foto: Ghita Cordsen Nielsen.

Eksperten

Mette Langgaard Jensen,
konsulent, gødskning
hos Seges.
mlje@seges.dk

Hav fokus på manganmangel i efteråret

Af Mette Langgaard Jensen,
konsulent gødskning, Seges

Vækstsæsonen 2017-18 har på grund af tørken resulteret i helt særlige vækstbetingelser for den efterfølgende afgrøde. Det er derfor meget vigtigt at vurdere gødskningsbehovet for mangan på markerne i dette efterår.

Tidlig såning øger risikoen

Der har været god mulighed for at så vintersæden tidligt i år. Det øger risikoen for manganmangel

på grund af en kraftigere vækst gennem efteråret. Derudover har sensommeren været solrig og varm, hvilket betyder, at risikoen for manganmangel forøges.

Af vintersædsarterne er vinterbyg mest følsom, men vinterhvede kan også rammes hårdt af manganmangel, især ved tidlig såning. Vinterrug er mindre følsom, og vinterraps anses normalt ikke for at være følsom for manganmangel.

Udbyttensniveauet kan påvirke tilgængelighed af mangan

På arealer, der er stærkt disponeret for manganmangel, anbefales det generelt at placere 15-20 kg svovlsur ammoniak ved såning, samt at udsprøjte mangan én gang om efteråret. I år blev det dog anbefalet at revurdere denne strategi, da nedbøren og dermed høst-udbytterne mange steder i landet har været betydelig mindre end

forventet. Samtidig med en tidlig høst medfører det højst sandsynligt en større frigivelse af kvælstof fra jorden.

En større pulje af letomsættelig kvælstof giver anledning til en større omsætning af ammonium til nitrat, som er forsurende. Det øger koncentrationen af mangan i jordvæsken og dermed tilgængeligheden af mangan for planterne i efteråret. Derfor vurderes behovet for at tilføre svovlsur ammoniak eller diammoniumfosfat at være mindre i år end normalt.

På de arealer, hvor der tidligere er observeret problemer med manganmangel, anbefales det altid at udsprøjte mangan 1-3 gange. Hvis du er i tvivl om, hvorvidt afgrøden er tilstrækkeligt forsynet med mangan, kan du måle tilstanden med en mangantester.

Behandling mod manganmangel anbefales hvis:

- Vinterbyg eller vinterhvede på nuværende tidspunkt er kraftigere end normalt.
- Vinterhvede er sået i første uge af september.
- Der tidligere er konstateret problemer med manganmangel i marken.
- Marken enten ikke er behandlet med mangan i efteråret eller kun én gang.

De lokale
rådgivningsvirksomheder
har en mangantester, som
meget præcist kan måle, om
afgrøden mangler mangan.
Mangantester. Foto:
Torkild Birkmose, Seges.

